

Notă de fundamentare

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență privind contractele de credit pentru consumatori

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale	<p>În prezent, Legea nr. 289/2004 privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consum destinate consumatorilor, persoane fizice, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 319 din 23 aprilie 2008, cu completările și modificările ulterioare reglementează regimul juridic al contractelor de credit pentru consum, destinate consumatorilor – persoane fizice.</p> <p>Legea nr. 289/2004 transpune prevederile Directivei nr. 87/102/CEE a Consiliului din 22 decembrie 1986 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind creditul de consum.</p> <p>În ceea ce privește domeniul de aplicare, Legea nr. 289/2004 nu se aplică acelor contracte de credit încheiate pentru pentru valori mai mici de 200 euro sau mai mari de 20.000 euro. De asemenea, nu intră în domeniul de aplicare al legii o serie de contracte, printre acestea fiind și creditul garantat cu ipotecă sau cu o garanție similară.</p> <p>Actul normativ reglementează aspecte referitoare la publicitatea ofertelor de credit, la obligațiile precontractuale ale creditorilor precum și la informațiile care trebuie incluse în contracte. Este introdusă noțiunea de dobândă anuală efectivă, modalitatea de calcul a acesteia și formula de calcul. Sunt cuprinse prevederi insuficiente cu privire la dreptul consumatorului de a rambursa anticipat creditul precum și la contractele de credit “legate” .</p>
--	--

Având în vedere o serie de factori, cum ar fi: insuficiența protecție pentru consumatori, diversificarea instrumentelor de credit, legislația foarte diferită în statele membre, aceasta din urmă determinând denaturarea concurenței, neîncrederea consumatorilor de a recurge la ofertele de credit din alte state membre și, prin urmare, îngrădirea liberei circulații a serviciilor, a devenit tot mai stringentă în ultimii ani, la nivelul Uniunii Europene, necesitatea elaborării unei noi legislații în domeniul contractelor de credit destinate consumatorilor.

S-a considerat că aceste deficiențe pot fi eliminate printr-un act normativ care să impună același nivel de protecție în toate Statele Membre și care să faciliteze, atât pentru consumatori cât și pentru creditori, accesul la o piață unică în domeniul creditelor destinate consumatorilor.

În acest sens, în toamna anului 2002 a fost lansat proiectul Directivei privind creditul pentru consum iar în anul 2008, după numeroase dezbateri, a fost adoptată Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 133 din 22 mai 2008 (denumită în continuare, directiva).

Termenul de transpunere al directivei, conform rectificării apărute în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L207 din 11.08.2009, este 11 iunie 2010.

Având în vedere atât termenul de transpunere, cât și necesitatea inițierii de către creditori a unor demersuri în vederea respectării prevederilor directivei, este imperios necesar ca actul normativ care transpune prevederile directivei să fie adoptat sub forma unei ordonanțe de urgență, astfel încât până la 11 iunie 2010 să poată fi aplicat.

Trebuie subliniat faptul că refuzul sau omisiunea statului membru de a prelua în dreptul intern prevederile directivelor comunitare și de a asigura implementarea acestora atrage răspunderea pentru

	<p>neîndeplinirea obligațiilor ce decurg din tratate, care este atât de natură patrimonială, cât și de natură politică, consecințele pe care le atrage o încălcare a obligațiilor statale, constatată prin hotărâre a Curții Europene de Justiție, putând fi extrem de grave,</p> <p>Având în vedere efectele negative pe care nerespectarea obligațiilor de stat membru le poate avea, este absolut necesară promovarea prezentului act normativ ca ordonanță de urgență.</p>
2. Schimbări preconizate	<p>Proiectul legislativ își propune transpunerea în legislația națională a Directivei 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului.</p> <p>Prin actul normativ european se urmărește armonizarea completă pentru a se asigura același nivel ridicat de protecție a intereselor economice pentru toți consumatorii din Uniunea Europeană și pentru crearea unei veritabile piețe interne. Cu toate acestea, directiva permite o abordare flexibilă, oferind Statelor Membre atât posibilitatea să aleagă modalitatea de aplicare a anumitor prevederi ale acesteia cât și să emită reglementări proprii pentru aspectele nearmonizate de directivă.</p> <p>La elaborarea proiectului s-au luat în considerare, în afară de textul Directivei, concluziile lucrărilor grupului de lucru constituit la nivelul Comisiei Europene din experți ai Statelor Membre având ca obiectiv asigurarea unității în transpunerea Directivei și la care au participat și reprezentanți ai României prin ANPC.</p> <p>Proiectul de ordonanță de urgență se aplică contractelor de credit, inclusiv contractelor de credit garantate cu ipotecă sau cu o altă garanție comparabilă pentru proprietatea imobiliară sau garantate printr-un drept privind proprietatea imobiliară precum și contractelor de credit al caror scop îl constituie dobândirea sau păstrarea drepturilor de proprietate asupra unui teren sau asupra unei clădiri existente sau proiectate, indiferent de valoarea totală a creditului precum și contractelor de leasing. Trebuie subliniat faptul că proiectul de act normativ se aplică contractelor de credit indiferent de suma ce</p>

face obiectul acestora.

Proiectul reglementează informațiile ce trebuie oferite consumatorilor în stadiu precontractual, informațiile ce trebuie incluse în contractele de credit precum și în publicitatea aferentă. Sunt reglementate aspecte referitoare la dobândă și la comisioane precum și formula de calcul a dobânzii anuale efective.

Dintre aspectele de interes din proiectul legislativ, menționăm pe cele referitoare la:

- Comunicarea către consumator a informațiilor precontractuale prin intermediul unui *formular standardizat*. Consumatorii vor primi, înainte de semnarea unui contract de credit, un formular standard care cuprinde informații care să le permită acestora să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit.

- Dreptul consumatorului de a *rambursa anticipat* creditul. Proiectul stabilește condițiile în care consumatorul poate rambursa anticipat creditul, drepturile acestuia dar și compensația pe care creditorul o poate percepe în cazul rambursării anticipate.

Compensația este stabilită sub formă de procentaj și nu poate depăși 1% din valoarea creditului rambursat anticipat dacă perioada de timp dintre rambursare și data convenită pentru încetarea contractului este mai mare de un an și, respectiv, 0,5% dacă perioada este mai mică de 1 an. Sunt, de asemenea, reglementate în mod expres cazurile în care creditorii nu pot percepe compensația. În toate cazurile, compensația nu trebuie să depășească cuantumul dobânzii pe care consumatorul ar fi plătit-o dacă nu ar fi rambursat anticipat.

- Consumatorul are *dreptul să se retragă* din contractul de credit, fără a invoca motive, în termen de paisprezece zile calendaristice.

- Actul normativ se aplică și contractelor care prevăd *facilitatea „descoperit de cont”*, fie instituind un regim mai ușor pentru anumite tipuri de *„descoperit de cont”*, fie aplicându-se în totalitate acelor

contracte conform cărora creditul trebuie rambursat într-o perioadă mai mare de 3 luni.

- Sunt cuprinse prevederi referitoare la obligația creditorilor de a evalua *bonitatea consumatorilor* și pentru a se evita supraîndatorarea. Accesul la bazele de date trebuie asigurat, la nivel transfrontalier, pentru toate persoanele care au calitatea de creditori.

- Se impune creditorilor și, unde este cazul, intermediarilor de credit, să ofere consumatorilor *explicații corespunzătoare* pentru a permite acestora să evalueze dacă oferta este potrivită nevoilor lor și situației lor financiare. Creditorii trebuie să aibă în vedere explicarea informațiilor precontractuale, caracteristicile esențiale ale produselor propuse și efectele pe care acestea le pot avea asupra consumatorilor.

- În ceea ce privește calculul *dobanzii anuale efective (DAE)*, prin formula de calcul se dorește oferirea unei reprezentări numerice și comparabile a costului, astfel încât să se poată compara ofertele diferiților creditori naționali sau din alte state membre, în vederea alegerii celei mai bune oferte. DAE are trei elemente: - formula în sine; - un set de observații necesare pentru a evita neclaritățile; - o serie de ipoteze suplimentare, necesare pentru categorii specifice de credite.

- Actul normativ oferă un cadru suficient de cuprinzător și, în același timp, flexibil, premittând ca *noi servicii de creditare*, ce nu sunt folosite în mod curent pe piața serviciilor financiare din România, să poată intra sub incidența acestuia.

- Sunt reglementate și contractele de credit garantate cu *ipotecă* sau cu o garanție similară. Reglementarea acestor contracte a devenit stringentă având în vedere, pe de o parte, importanța acestor credite, și, pe de altă parte, problemele de pe piața românească, generate, în principal, de utilizarea de către instituțiile de credit a unor metode rapide de obținere a profitului în defavoarea consumatorilor.

Secțiunea a 3-a - Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu tratează acest aspect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Impactul proiectului de act normativ asupra mediului de afaceri constă, în principal, în crearea unui cadru de reglementare unic și înlăturarea barierelor existente în prezent, încurajarea prestării la nivel transfrontalier a serviciilor de creditare și impune luarea de măsuri de către creditorii pentru a se adapta la noile măsuri legislative.
3. Impactul social	Creșterea nivelului de informare și protecție al consumatorilor la contractarea creditelor, putând astfel alege oferta potrivită situației lor. Scăderea riscului de supraîndatorare. Creșterea încrederii consumatorilor în produsele de creditare.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu tratează acest aspect.

Secțiunea a 4-a - Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Proiectul de act normativ nu prezintă implicații financiare asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung pentru anul curent și pe următorii 5 ani.

Secțiunea a 5 -a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Ulterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență privind creditul pentru consumatori se vor opera modificări și asupra Legii nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, cu modificările și completările ulterioare precum și asupra Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, cu modificările și completările ulterioare.

Prin proiectul de act normativ se modifică și se completează Legea nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare.

La intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență privind creditul pentru consumatori, se abrogă Legea 289/2004 privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consumatorii destinate consumatorilor, persoane fizice, republicată, problematica reglementată de

aceasta fiind preluată în proiectul legislativ.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

Consultările cu privire la informarea publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ s-au efectuat în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

- Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ.

Secțiunea a 7-a - Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ
S-a respectat procedura prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a - Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritatea administrației publice centrale.

Aplicarea proiectului de act normativ se va face prin publicarea în Monitorul Oficial.